

Pro každou školu v ČR jsme za všechny učitele z dané školy spočítali vážený průměr indexu atmosféry ve třídě a podílu času věnovaného zjednávání pořádku. Jak poté ukázala korelační analýza na úrovni škol, všechny ukazatele vztahů a spolupráce spolu souvisejí (viz [tabulku č. 2.1](#)).

Tabulka č. 2.1 Hodnoty výběrových Pearsonových korelačních koeficientů pro vybrané vztahy

	index delikvence a násilí	index nezodpovědného chování	index atmosféry ve třídě	podíl času ke zjednávání pořádku
index delikvence a násilí	1,000	0,387	-0,262	0,267
index nezodpovědného chování	0,387	1,000	-0,276	0,281
index atmosféry ve třídě	-0,262	-0,276	1,000	-0,718
podíl času ke zjednávání pořádku	0,267	0,281	-0,718	1,000

Projevy delikvence a násilí ze strany žáků relativně nejsilněji korelují s jejich projevy nezodpovědného chování, nicméně souvislost s tím, jak učitelé hodnotí atmosféru ve třídě, a s podílem času, který věnují zjednávání pořádku, není o mnoho slabší. Podobně i projevy nezodpovědného chování žáků zřetelně souvisejí s hodnocením atmosféry ve třídě a s podílem času, který učitelé věnují zjednávání pořádku.³⁸

Na atmosféru ve třídě má samozřejmě vliv i konkrétní působení učitele. V [kapitole 1](#) této publikace bylo uvedeno, že učitelé s délkou praxe vyšší než 10 let hodnotí svou zdatnost v řízení třídy zřetelně lépe než učitelé s praxí maximálně 4 roky. V souladu s tím pak bylo zjištěno, že začínající učitelé s praxí maximálně 4 roky věnují vlastní výuce nižší podíl času vyučovací hodiny (80 %) než zejména učitelé s praxí 20 let a více (86 %). V souladu s tím pak učitelé s praxí maximálně 4 roky věnují vyšší podíl času zjednávání pořádku ve třídě (13 %) než zejména učitelé s praxí 20 let a více (7 %).

2.3 Shrnutí a závěry

Spolupráce učitelů a vzájemné poskytování zpětné vazby

Bez spolupráce učitelů nelze očekávat, že si budou učitelé předávat vzájemnou zpětnou vazbu. Prokázaná souvislost mezi poskytovanou zpětnou vazbou od ostatních učitelů ve škole (tj. nejen od jejího vedení) a intenzivnější (tj. častější a/či pestřejší) profesní spoluprací s kolegy tedy není nijak překvapivá. Jak se však také ukázalo, **poskytování zpětné vazby od ostatních učitelů může mít i konkrétní dopady na žáky**, neboť souvisí s větší pestrostí využívaných výukových postupů, vyšším pozitivním dopadem celkově poskytnuté zpětné vazby ve škole na kvalitu výuky i na motivaci učitelů k práci a jejich vyšší subjektivně vnímanou zdatností v oblasti výukových postupů a v oblasti motivování žáků.

Zaměříme-li pozornost pouze na učitele, kteří získávají zpětnou vazbu (i) od ostatních učitelů, pak můžeme doplnit, že jako pozitivně ovlivňující výuku vnímají tuto zpětnou vazbu ve vyšší míře ti, kteří se častěji zapojují do aktivit profesní spolupráce. Z analýz také vyplynulo, že s vyšší mírou

³⁸ Záporné hodnoty koeficientů u indexu atmosféry ve třídě vyplývají z toho, že zde kladné hodnoty indexu atmosféry ve třídě popisují spolupracující, tedy nedelikventně se chovající žáky.